

I. Komparativní metoda v politologii (Blanka Řířhová).....	7
1. Komparativní metoda a poznání	8
2. Komparativní metoda a její vymezení	9
3. Pojmy a koncepce komparativní analýzy v politologii	11
3.1. Kritéria výběru případů vhodných pro komparativní analýzu	14
3.1.1. Systémová analýza	17
3.1.2. Strukturní funkcionalismus	18
3.1.3. Behavioralismus	19
3.2. Komparace politických systémů jako celků	19
3.2.1. Globální analýzy	20
3.2.2. Analýzy omezeného počtu politických systémů	21
3.2.3. Vnitrosystémové analýzy	23
4. Modely v komparativní analýze	24
4.1. Britský model	25
4.2. Americký model	27
4.3. Modely tzv. nových zemí	28
4.3.1. Nizozemí	30
4.3.2. Itálie	31
4.3.3. Norsko	31
4.3.4. Mimosévropské oblasti	33
4.4. Nejnovější změny v komparativní analýze	35
4.4.1. Area studies	35
5. Slabiny současných komparativních studií	36
II. Základní témata komparativních analýz (Vladimíra Dvořáková, Jiří Kunc)	39
1. Hlava státu, systémy parlamentní a prezidentské	41
1.1. Prezidencialismus	44
1.2. Parlamentarismus	45
2. Klasifikace režimů	49
2.1. Kritéria odlišnosti prezidentských a parlamentních režimů	49
3. Strany a stranické systémy	53
3.1. Klasifikace M. Duvergera	53
3.2. Blondelův přínos k typologii stranických systémů	55
3.3. Sartorihio typologie	55
3.4. Typy vztahů mezi politickými stranami	58
4. Volební soustavy	60
4.1. Většinová soustava	62
4.2. Proporční soustava	63
III. Francouzská republika (République française) (Jiří Kunc)	67
1. Synopse dvou století	68
1.1. Velká revoluce	69
1.2. Konzulát a první císařství	71
1.3. Začátky za restaurace	72
1.4. Červencová monarchie	73
1.5. Druhá republika	73
1.6. Druhé císařství	74
1.7. Pařížská komuna	75
1.8. Třetí republika	75
1.9. Režim Vichy	77
1.9.1. Generál Charles de Gaulle	78
1.10. IV. republika	80
1.11. V. republika	83
2. Výkonná moc	85
2.1. Ústava V. republiky a postavení prezidenta	85
2.2. Vláda	87
3. Zákonodárná moc	89
3.1. Národní shromáždění	89
3.2. Senát	89
4. Soudní moc	90
5. Místní správa a samospráva	91
6. Volební systém	92
7. Politické strany a stranický systém	93
7.1. Základní charakteristika	93
7.2. Socialistická strana (Parti socialiste - PS)	95
7.3. Francouzská komunistická strana (Parti communiste français - PCF)	95
7.4. Sdružení pro republiku (Rassemblement pour la république - RPR)	96
7.5. Svaz pro francouzskou demokracii (Union pour la démocratie française - UDF)	97
7.6. Hnutí za Francii (Le Mouvement pour la France - MPF)	98
7.7. Svaz pro lidové hnutí (Union pour un Mouvement Populaire - UMP)	98
7.8. Menší politické strany	98

7.8.1. Liberální demokracie (<i>Démocratie liberale - DL</i>).....	98
7.8.2. Národní fronta (<i>Front national - FN</i>).....	99
7.8.3. Radikální strana levice (<i>Parti Radical de Gauchee - PRG</i>).....	100
7.8.4. Zelení (<i>Les Verts</i>).....	100
8. Zájmové organizace a odbory.....	101
9. Zamořská Francie.....	102
IV. Spojené království Velké Británie a severního Irsku (<i>United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland</i>) (Blanka Říchová)	105
1. Vytváření politického systému a problém devoluce.....	105
1.1. Unitarismus a regionální autonomní legislativní instituce.....	105
1.2. Základní charakteristika britského politického systému.....	108
1.3. Charakteristika současného britského konstitucionalismu.....	110
2. Výkonná moc.....	113
2.1. Panovník.....	113
2.2. Ministerský předseda (<i>premiér</i>).....	113
2.3. Kabinet.....	116
2.4. Vláda.....	119
2.5. Státní správa.....	119
3. Zákodárná moc.....	120
3.1. Dolní sněmovna.....	122
3.1.1. Struktura Dolní komory.....	123
3.2. Sněmovna lordů.....	124
4. Soudní moc.....	125
5. Místní správa.....	126
6. Referendum.....	127
6.1. Evropský parlament.....	127
6.2. Autonomní legislativy (<i>Severní Irsko, Skotsko, Wales</i>).....	128
6.3. Místní správa.....	130
7. Volební systém.....	130
7.1. Základní charakteristika.....	130
7.2. Volební systém pro Dolní sněmovnu celobritského parlamentu.....	130
7.2.1. Volební obvody.....	133
7.2.2. Organizace voleb.....	133
7.3. Volební systémy pro autonomní parlamenty ve Skotsku a Walesu.....	134
7.3.1. Skotský autonomní parlament.....	134
7.3.2. Velšské národní shromáždění.....	135
7.4. Severoirský autonomní parlament.....	135
8. Politické strany a stranický systém.....	136
8.1. Základní charakteristika politických stran.....	136
8.1.1. Obecné rysy organizace hlavních politických stran.....	136
8.1.2. Volební kampaň a politické strany.....	137
8.2. Stranický systém – základní charakteristika.....	138
9. Celobritské politické strany.....	138
9.1. Konzervativní strana (<i>The Conservative and Unionist Party – CP</i>).....	138
9.1.1. Skotská konzervativní a unionistická strana (<i>Scottish Conservative and Unionist Party – SCUP</i>).....	141
9.2. Dělnická strana (<i>Labour Party – New Labour</i>).....	141
9.3. Liberální demokraté (<i>Social and Liberal Democrats – SLD</i>).....	144
9.3.1. Liberální strana (<i>Liberal Party – LibP</i>).....	144
9.3.2. Sociálně demokratická strana (<i>Social Democratic Party – SDP</i>).....	145
9.4. Malé celobritské politické strany.....	146
10. Regionální strany.....	146
10.1. Základní charakteristika.....	146
10.2. Skotsko.....	148
10.2.1. Skotská národní strana (<i>The Scottish National Party – SNP</i>).....	148
10.3. Wales.....	149
10.3.1. Strana Walesu (<i>Plaid Cymru – PC</i>) [plaid 'k mri].....	149
10.4. Severní Irsko.....	149
10.4.1. Ulsterská unionistická strana (<i>Ulster Unionist Party – UUP</i>).....	150
10.4.2. Demokratická unionistická strana (<i>Democratic Unionist Party – DUP</i>).....	151
10.4.3. Menšinové unionistické strany.....	151
10.4.4. Sociálně demokratická a dělnická strana (<i>Social Democratic and Labour Party – SDLP</i>).....	152
10.4.5. Sinn Fein (<i>Sinn Fein – SF</i>).....	153
10.4.6. Strana společenství (<i>The Alliance Party – AP</i>).....	153
11. Zájmové organizace a odborové svazy.....	154
12. Ostrovy.....	154
12.1. Bailiwicks of Guernsey a Jersey (<i>Channel Islands</i>).....	154
12.2. Isle of Man.....	155
13. Přílohy.....	155
13.1. Přehled britských premiérů.....	155
V. Spojené státy Americké (<i>United States of America</i>) (Vladimíra Dvořáková)	159
1. Vytváření politického systému.....	159

1.1. Boj za nezávislost amerických osad.....	159
1.2. Principy a formování ústavy.....	163
1.2.1. Clánky konfederace a věčné unie.....	163
1.2.2. Principy americké ústavy.....	164
1.2.3. Ratifikace ústavy a Listina práv a svobod.....	166
2. Výkonná moc.....	169
2.1. Prezident.....	169
2.1.1. Pravomoci prezidenta.....	169
2.2. Vláda.....	171
2.3. Agentury Bílého domu.....	171
3. Zákodárná moc.....	172
3.1. Kongres a jeho pravomoci.....	172
3.1. Sněmovna reprezentantů.....	174
3.2. Senát.....	175
4. Soudní moc.....	175
4.1. Základní struktura a pravomoci soudů.....	175
4.2. Nejvyšší soud.....	176
5. Nezávislé regulační agentury.....	177
6. Místní vlády a samospráva.....	178
7. Volební systém.....	179
7.1. Základní charakteristika.....	179
7.2. Volba prezidenta.....	179
7.2.1. Volební kampaň a výběr stranických kandidátů.....	180
7.2.2. Kolegium volitelů.....	181
8. Politické strany a stranický systém.....	183
8.1. Formování a vývoj amerických politických stran.....	183
8.1.1. Právní statut politických stran.....	184
8.1.2. Organizační struktura.....	184
8.2. Stranický systém.....	185
9. Politické strany.....	186
9.1. Demokratická strana (Democratic Party - DP).....	186
9.1.1. Organizace.....	186
9.1.2. Politika.....	186
9.1.3. Členská a sociální základna strany.....	187
9.2. Republikánská strana (Republican Party - RP).....	188
9.2.1. Organizační struktura.....	188
9.2.2. Politika.....	188
9.2.3. Členská a sociální základna.....	189
10. Zájmové skupiny.....	189
11. Další území patřící Spojeným státům.....	191
11.1. Portoriko (Estado Libre Asociado de Puerto Rico - Commonwealth of Puerto Rico).....	191
11.1.1. Historický vývoj.....	191
11.1.2. Výkonná moc.....	192
11.1.3. Zákodárná moc.....	192
11.1.4. Soudní moc.....	193
11.1.5. Volební systém.....	193
11.2. Severní Mariánské ostrovy.....	193
11.3. Nepřipojená území (Unincorporated U.S. Territory).....	193
11.4. Další území.....	194
VI. Spolková republika Německo (Bundesrepublik Deutschland) (Jan Škaloud).....	195
1. Vytváření politického systému.....	195
1.1. Proces sjednocování Německa.....	196
1.2. Ústava.....	199
2. Výkonná moc.....	200
2.1. Spolkový prezident.....	200
2.2. Spolková vláda a postavení kancléře.....	202
3. Zákodárná moc.....	203
3.1. Spolkový sněm.....	203
4. Soudní moc.....	207
4.1. Ústavní soud.....	207
5. Zemské vlády a místní správa.....	208
5.1. Zemská úroveň.....	208
5.1.1. Zemské parlamenty.....	208
5.1.2. Volby do zemských sněmů.....	209
5.1.3. Kompetence zemských vlád.....	209
5.2. Místní správa.....	209
5.2.1. Struktura místních zastupitelských orgánů.....	209
5.2.2. Pravomoci místní správy.....	210
6. Volební systém.....	210
6.1. Základní charakteristika.....	210
6.1.1. Omezovací klauzule.....	212

6.2. Volební účast	212
6.2.1. Volební kampaň	212
7. Politické strany a stranický systém	214
7.1. Základní charakteristika	214
7.1.1. Vymezení postavení politických stran a jejich financování	215
7.1.2. Vnitřní organizace politických stran	216
7.2. Stranický systém	217
8. Politické strany	220
8.1. Křesťansko-demokratická unie (<i>Christlich-Demokratische Union - CDU</i>)	220
8.1.1. Organizace	221
8.1.2. Politika	222
8.2. Křesťansko-sociální unie (<i>Christlich-Soziale Union - CSU</i>)	222
8.2.1. Politika	223
8.3. Sociálně demokratická strana Německa (<i>Sozialdemokratische Partei Deutschlands - SPD</i>)	223
8.3.1. Organizace	224
8.3.2. Politika	224
8.4. Svobodná demokratická strana (<i>Freie Demokratische Partei - FDP</i>)	225
8.4.1. Organizace	225
8.4.2. Politika	226
8.5. Zelení (<i>Die Grünen, respektive Bündnis 90/Die Grünen</i>)	226
8.5.1. Organizace	228
8.5.2. Politika	228
8.6. Strana demokratického socialismu (<i>Partei des Demokratischen Sozialismus PDS</i>)	228
8.7. Malé politické strany	229
8.7.1. Republikáni (<i>Die Republikaner - REP</i>)	229
8.7.2. Komunistická uskupení a politické strany	229
8.7.3. Další malé strany	230
9. Odbory a zájmové organizace	230
9.1. Úpravy postavení zemí v německých ústavách	231
9.2. Základní funkce ve Spolkové radě	232
9.3. Přehled spolkových kancelářů	233
9.4. Přehled spolkových prezidentů	233
9.5. Výsledky voleb do Spolkového sněmu v letech 1949-1998	234
9.6. Základní údaje o jednotlivých spolkových zemích	235
VII. Švýcarská konfederace (<i>Confederatio Helvetica</i>) (<i>Martin Jeřábek</i>)	237
1. Vytváření politického systému Švýcarska	237
1.1. Obecná charakteristika	237
1.2. Historický vývoj	238
1.2.1. Ústavní základy Švýcarské konfederace	239
2. Výkonná moc	241
2.1. Spolková rada	241
2.2. Funkce Spolkového prezidenta	242
3. Zákonodárná moc	243
3.1. Spolkové shromáždění	243
3.2. Národní rada	243
3.3. Stavovská rada	244
4. Instituty přímé demokracie	244
4.1. Obecná charakteristika	244
4.2. Švýcarská „polopřímá demokracie“	245
4.2.1. Obligatorní (ústavní) referendum	246
4.2.2. Lidová iniciativa	246
4.2.3. Fakultativní referendum	247
4.2.4. Přímá demokracie na kantonální úrovni	248
4.3. Argumenty pro a proti švýcarské přímé demokracii	249
5. Zákonodárný proces v konsenzuální demokracii	250
6. Soudní moc	252
7. Kantony a samospráva	253
8. Volební systém a participace občanů	254
9. Politické strany	256
9.1. Obecná charakteristika	256
9.2. Vládní strany	256
9.3. Nevládní strany	257
10. Zájmové skupiny a svazy	258
Výběr doporučené a rozšiřující literatury ke studiu	261